

LUND UNIVERSITY

Mossviol utdöd i Skåne

Har hybridisering med kärrviol utplånat mossviol?

Fröberg, Lars

Published in:

Botaniska Notiser: utgivna av Lunds botaniska förening (2001-)

2025

Document Version:

Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Fröberg, L. (2025). Mossviol utdöd i Skåne: Har hybridisering med kärrviol utplånat mossviol? *Botaniska Notiser: utgivna av Lunds botaniska förening (2001-)*, 158(4), 1-12.

Total number of authors:

1

Creative Commons License:

Annan

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Mossviol utdöd i Skåne

Har hybridisering med kärrviol utplånat mossviol?

Lars Fröberg

ABSTRACT

Viola epipsila extinct in Skåne – has hybridization with *V. palustris* caused the extinction?

An inventory of *Viola epipsila* has been performed in Skåne, southern Sweden. To elucidate identity of the species and the hybrid with *V. palustris*, herbarium material was critically examined, including analysis of pollen fertility. Study of papillae (glass hairs) on the lower leaf surface showed an increase of the papilla density during the succession of the leaves (tertiary leaves having more papillae than secondary and primary ones). The results showed that the hybrid has been collected from more localities than *V. epipsila* in Skåne, and that almost half of the localities of the species also hosted the hybrid. Known localities mainly after 1950 have been visited to determine whether the species remained or had vanished. The species could not be found in the province and the latest record is from 1990. However, the hybrid was found in two localities. Besides acidification, drought and overgrowth, hybridization with *V. palustris* is regarded as a major threat to *V. epipsila* in southern Sweden.

Mossviol *Viola epipsila* Ledeb. är spridd i hela Sverige och är ganska vanlig i Svealand och Norrland nedanför fjällen, men är sällsyntare söderut där den även är på tillbakagång. Den är snarlik kärrviol *V. palustris* L. och de två arterna bildar ofta hybrider eftersom deras utbredning och ekologi överlappar. Mossviol är diploid och kärrviol tetraploid vilket leder till att deras hybrid normalt är steril. Mossviol har alltid varit ovanlig i Skåne, men aktuell status har varit osäker de senaste åren. En inventering av arten har därför genomförts, för att se om den överhuvudtaget finns kvar i Skåne, samt hur mycket som finns av hybrider med kärrviol.

Morfologi och allmän utbredning av mossviol

Mossviol är en flerårig ört som etablerar sig med en jordstam, vilken dessutom har förmåga att grena sig och skicka ut revor. Plantorna kan bli upp till 15 cm höga och bilda små bestånd. Bladen sitter ensamma, eller 2–3 samlade vid de yttersta noderna på jordstammen och är långskaftade med njurlik till hjärtlik bladskiva. De har ofta en tydligt naggad kant och undersidan har upphöjda nerver, på vilka det sitter papiller (så kallade glashår) framförallt nära högra och vänstra kanterna. Glashåren kan ibland vara svåra att se på pressat material, och om de tryckts mot bladytan kan de delvis smälta samman med denna. Man kan se en successiv förändring i flera karaktärer från det först utvecklade, primära bladet mot de senare sekundära och tertiära bladen utmed jordstammen. Bladskivorna är oftast njurlika och ungefär lika långa som breda på de primära bla-

den, medan de sekundära och tertiära bladen ofta är längre än breda och har en mer hjärtlik skiva med en bred, mer eller mindre avsatt spets (Fig. 1). Hårbeklädnaden och den naggade bladkanten är också bättre utvecklade på de sekundära och tertiära bladen, jämfört med de primära bladen. Om man ska bestämma en mossviol bör man alltså studera bladkaraktärerna på de senast utvecklade bladen för att bäst se karaktärerna.

Blommorna sitter ensamma på långa skaft från jordstammen. Mossviol har blomskaft med ett par förblad som är placerade tydligt ovanför mitten och skaften är krökta precis nedanför blomfästet (Fig. 1). Blommorna är zygomorfa, med fem foder- och kronblad som är riktade framåt, förutom de två övre kronbladen som är bakåtkrökta. Kronbladen är blå

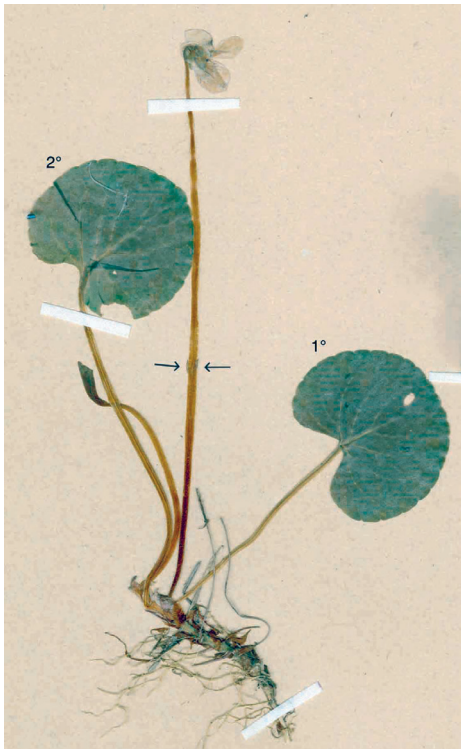

Figur 1. Mossviol insamlad vid Ignaberga (LD). Notera de bredspetsiga bladen med tydligt naggade tänder (tydligast på det sekundära bladet), förbladen högt placerade (pilar) och de stora, tydligt tecknade kronbladen. 1° = primärt blad; 2° = sekundärt blad.

med längsgående, mörkblå streck på det nedre sporrekronbladet vilket även har en kraftigare färgad sporre. Sporrekronbladet har oftast en flikig eller urnupen spets och är 1,5–2 cm långt hos mossviol. De fem ståndarknapparna sitter tätt ihop ovanför pistillen och har varsitt fjälligt bihang. Dessa bihang bildar en behållare som kan hålla de utsläppta pollenkornen samlade för pollinerande insekter, som får pollen på sig när de samlar nektar från blomans sporre. Frukten är en kapsel som öppnas explosionsartat i tre valvler på vilka fröna sitter i två rader. Fröna har ett näringsrikt bihang (elaiosom) som äts av myror, vilka samtidigt sprider fröna.

Kromosomtalet för mossviol är $2n = 24$ och arten är sålunda diploid. Den blommar i maj till juni och förökar sig med frön, samt lokalt med jordstam och revor (Marcussen & Karlsson 2010).

Mossviol är utbredd i norra Europa (Island, Fennoskandia, Baltikum, Ryssland, samt norra Tyskland och Polen) och fortsätter österut genom hela Sibirien och även över till Nordamerika. I nordvästra Nordamerika och östra Sibirien är den representerad av en annan underart, ssp. *repens* (Hultén & Fries 1986).

Figur 2. Kärrviol insamlad vid Håckeberga (LD). Notera de rundat njurlika bladen med lågt naggade tänder (både på primärt och sekundärt blad), förbladen placerade mitt på blomskaftet (pilar) och de små, blekt tecknade kronbladen. 1° = primärt blad; 2° = sekundärt blad.

Gruppens taxonomi, samt skillnader mellan mossviol, kärrviol och hybriderna

Mossviol kan förväxlas med den snarlika kärrviol *V. palustris* L. Dessa två är de enda svenska arterna i undersektionen *Stolonosae* inom sektionen *Plagiostigma* (förutom den nyligen urskildja, nordliga *V. suecica* Fr., se nedan). I samma sektion ingår skuggviol *V. selkirkii* Pursh som ensam art i den angränsande undersektionen *Adnatae* (Marcussen & Karlsson 2010).

Den snarlika arten kärrviol *V. palustris* är mer småvuxen och har mindre blad, med en genomgående njurlik bladskiva hos både primära, sekundära och tertiära blad (Fig. 2). Bladen hos kärrviol har nedsänkta nerver och är genomgående kala (undantagsvis finns glashår på de tertiära bladens undersida), och bladkanten är endast grunt naggad. Mossviol har en mer eller mindre tydlig spets, har oftast mer upphöjda nerver och en tätare behåring på undersidan hos främst de sekundära och tertiära bladen och de är tydligt naggade. Förbladen hos kärrviol är placerade mitt på eller nedanför mitten av blomskaftet (i övre tredjedelen till fjärdedelen hos mossviol), blommorna är mindre (1–1,5 cm långa) med ljusviolettera kronblad (1,5–2 cm långa och blå hos mossviol) och sporrer är något mindre (Fig. 2). Kromosomtalet är $2n = 48$ och arten är sålunda tetraploid.

Om mossviol och kärrviol korsar sig får man en triploid avkomma ($2n = 36$). Hybriderna blandar karaktärerna från föräldraarterna och är svår att säkert identifiera (Fig. 3), men har nedsatt pollenfertilitet och dåligt utvecklade frukter. Vid en studie av arterna i sydöstra Norge (Brandrud & Borgen 1987) konstaterade man att hybriderna var intermediära i alla karaktärer, medan hybriderna i det skånska materialet uppvisar en variation där vissa karaktärer är typiska för kärrviol och andra för mossviol. Dessutom har infärgningen av pollenkornen en större variation i det skånska materialet av hybrider, där andelen färgade korn varierar mellan 0 och 70 %, medan man i den norska studien uppgav ett intervall mellan 0–30(–40) % infärgade pollenkorn (Brandrud & Borgen 1987). Det förefaller som om hybridpopulationerna i Skåne delvis har återkorsats med föräldraarterna. Detta är ett mönster som man fann vid en studie av artkomplexet i Finland, där individen visade en stor variation i kromosomtalet även inom populationerna, vilket tyder på återkorsning med båda föräldraarterna (Sorsa 1965).

Utbredning, ekologi och taxonomi av mossviol i de nordiska länderna

Mossviol förekommer i sumpskogar, rikkärr samt längs vattendrag på näringsrik mark (Elven m.fl. 2022, Hartvig 2015, Mossberg & Stenberg 2018). Arten har sin huvudsakliga nordiska utbredning i större delen av Norge (utom på Västlandet), Sverige ned

Figur 3a, b. Hybriden mossviol $\times$ kärrviol från Rövarkulan. Den liknar kärrviol, men har håriga bladundersidor på de sekundära och tertiära bladen (pilen) samt tydligt blåfärgade blommorna med en mörkblå sporre.
Foto Jan Thomas Johansson.

till norra Götaland, samt norra och mellersta Finland (Elven m.fl. 2013, Hämet-Ahti m.fl. 1998, Mossberg & Stenberg 2018). Den är sällsyntare i södra Götaland, samt i Danmark på Sjælland och östra Jylland och har enstaka förekomster på Fyn och Falster (Hartvig 2015). Mossviol förekommer i Sverige på basrik mull- eller torvjord, i sumpskogar, längs skogsbäckar och i rikkärr. I södra Sverige är mossviol sällsynt, men har haft ett flertal lokaler i centrala Skåne (karta 1) och södra Halland, medan den gör en lucka i Blekinge och södra Småland för att komma igen i norra Småland, Östergötland och centrala Västergötland. Arten har en mer eller mindre kontinuerlig utbredning norrut från norra Värmland, Västmanland och norra Uppland; i de södra fjälltrakterna går den upp till det lågalpina bältet.

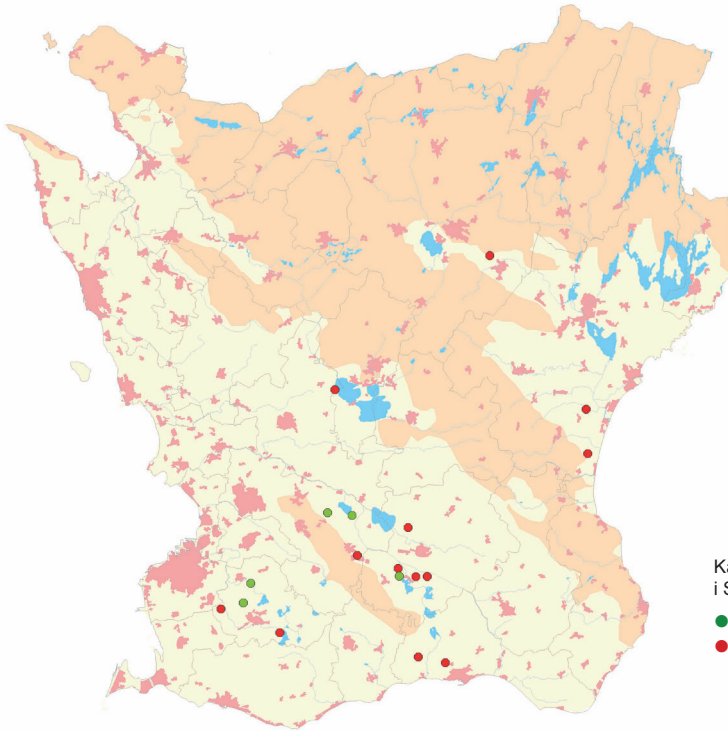
Eftersom det finns en utbredningslucka i södra Småland och Blekinge, har det föreslagits att de sydliga populationerna, främst i Skåne, är en annan varietet (som till och med är beskriven som en egen art *V. scanica* Fr.; jfr Tyler m.fl. 2008). Denna beskrivs bland annat vara grövre med större blommor. Det har emellertid inte gått att göra en morfologisk uppdelning av herbariematerialet för dessa områden, och varken planthöjd eller blomstorlek skiljer det skånska materialet från material i övriga delar av Götaland och Svealand. I Flora Nordica diskuteras däremot en annan uppdelning av materialet i en sydlig och en nordlig morfotyp, med avgränsningen i södra Norrland (Marcussen & Karlsson 2010). I äldre svensk litteratur har mossviol ofta gått under namnet *V. suecica* Fr., och detta namn appliceras enligt nya rön på den nordliga typen, vilken numera urskiljs som en separat art (jfr. Sollien 2024).

Förekomster av mossviol och hybriden i Skåne

Mossviol har alltid varit sällsynt i Skåne och dess lokaler har haft tyngdpunkten i mellanbygden och på åsarna. Weimarck & Weimarck (1985) uppgav 52 lokaler i Skåne varav 38 efter 1923. Ett flertal av beläggen av mossviol har visat sig vara hybriden mossviol $\times$ kärrviol *V. epipsila* $\times$ *palustris* och ren mossviol är bara verifierad från 18 lokaler (Karta 1). Totalt är 24 lokaler identifierade för hybriden och historiskt sett har den därmed haft fler lokaler i Skåne än ren mossviol (Karta 2). I den senaste heltäckande inventeringen rapporterades endast tre aktuella lokaler av mossviol (senast 1990 i Hällestad) och arten bedömdes ha gått tillbaka kraftigt (Tyler m.fl. 2007). På två av dessa kunde vi bara finna hybriden med kärrviol och på den tredje lokalen fanns varken arten eller dess hybrid. Mossviol har sålunda överhuvud taget inte blivit återfunnen i Skåne på 2000-talet.

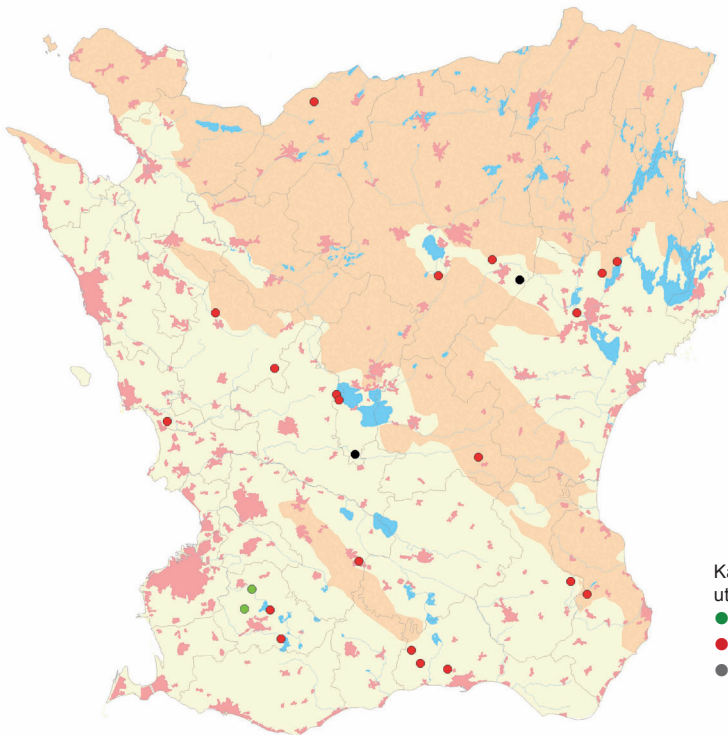
Diskussion

Mossviol blev inte återfunnen på någon av de 20 lokalerna i Skåne där den eftersöktes (karta 1 uppenbara felbestämningar av kärrviol ej medräknade). Arten får sålunda betraktas som utgången från landskapet. Däremot blev hybriden med kärrviol funnen på åtminstone två lokaler i Skåne. Bestånden av hybriden förefaller livskraftiga. Vid eftersök i Småland, blev mossviol endast funnen på ett par av de lokaler som besöktes (Brunnskärrets NR i Sävsjö s:n och Toftaån, Forsa i Bringetofta s:n); på en tredje lokal (Labbramsängen i Rydaholms s:n)

Karta 1 . Mossviolens utbredning i Skåne (godkända uppgifter).

- = lokaler 1950–1999
- = lokaler endast före 1950

Karta 2. Hybridens (mossviol × kärrviol) utbredning i Skåne (godkända uppgifter).

- = lokaler 1950–1999
- = lokaler endast före 1950
- = lokaler efter 1999

kunde vi bara hitta misstänkta hybrider. Mossviol uppgavs ha gått tillbaka i Finland redan på 1960-talet, då man konstaterade att det bara gick att finna hybrider och ingen ren mossviol i den sydvästra delen i Åbotrakten (Sorsa 1965). Arten har även gått tillbaka i Danmark (Hartvig 2015), och vid en jämförelse av antalet lokaler vid två inventeringar i Uppland i första halvan av 1900-talet och kring det senaste sekelskiftet kunde en tillbakagång på 11–19% konstateras (Maad m.fl. 2009).

Det kan vara svårt att bedöma orsaker till mossviolens tillbakagång, speciellt då många av lokalerna där arten försvunnit förefaller intakta. Emellertid är mossviol sannolikt konkurrenssvag och enligt Ståhl (2016) är den gynnad av översvämningar. På en del lokaler har den förmodligen försvunnit på grund av utdikning och/eller eutrofiering. Mossviol föredrar basrika substrat (Edqvist & Karlsson 2007, Tyler m.fl. 2007) och förurning kan vara ytterligare en orsak till artens tillbakagång. En viktig faktor för artens överlevnad är emellertid risken för hybridisering med kärrviol. Enligt belägg från Lunds Biologiska Museum (LD) har mossviol insamlats i Skåne från färre lokaler än hybriden med kärrviol och flera av lokalerna är gemensamma (Tabell 2). Det är tänkbart att mossviol på lokaler med kärrviol har korsat sig och att hybriderna sedermera konkurrerat ut mossviol. Detta anges som en viktig faktor för artens tillbakagång i Finland, där den till och med verkar ha försvunnit helt från de sydvästra delarna (Sorsa 1965). Även i Danmark uppges hybridisering med kärrviol som ett möjligt hot för arten (Hartvig 2015). Typiskt för hybriderna är att de är luxuriörare, det vill säga att de får en kraftigare växt eftersom de kompletterar livskraftiga egenskaper från föräldrarna. I södra Norge uppges de växa i områden som är störda, bland annat på grund av skogsbruk, dikning och bete (Brandrud & Borgen 1986). Hybriderna har rika populationer på de två kvarvarande lokalerna vid Rövarkulan och Åraslövs mosse, varav den på den senare lokalen växer med kraftiga individer i ett massbestånd längs kanten av en skogsväg. Vi fann emellertid varken mossviol eller kärrviol på dessa två lokaler. Sålunda kan hybriden ha konkurrerat ut föräldraarterna från flera av lokalerna där de funnits. Detta behöver inte ha skett nyligen utan kan vara ett förlopp av gammalt ursprung. Hybridisering med kärrviol kan alltså vara en viktig faktor för att mossviol har försvunnit från Skåne.

Lokallista

Lokalluppgifter från olika datakällor redovisas för mossviol och mossviol × kärrviol i Skåne, delade i godkända, samt ej godkända/ej belagda uppgifter. De är sorterade alfabetiskt på kommuner, socknar inom respektive kommun och lokaler inom respektive socknen. Källa för uppgifterna anges inom parentes. Uppgifterna har hämtats från Artportalen (>www.artportalen.se<, hämtade 2025-03-23), Virtuella her-

Tabell 1. Förkortningar av insamlare, herbarier och andra källor.

Insamlare

Ale	Alebrång, B.F.	Neum	Neuman, L.M.
And	Ander, F.H.	Nihl	Nihlén, E.
Bjö	Björnström, G.	HNil	Nilsson, H.
Brod	Broddezon, F.	ONil	Nilsson, Ö.
Chri	Christoffersson, H.	Nord	Nordstedt, O.
Cös	Cöster, B.F.	Norl	Norlindh, T.
Düb	Düben, M.W. von	Norr	Norrman, G.
Ekm	Ekman, S.	Olof	Olofsson, M.
Eman	Emanuelsson, H.	Ols	dr. Olsson
Eng	Engfelt, M.	Göls	Olsson, G.
Fli	Flinck, K.-E.	KAO	Olsson, K.-A.
Gun	Gunnarsson, J.G.	APer	Persson, A.
Gus	Gustavsson, L.-Å.	Pihl	Pihl, A.
Hall	Hallström, S.	Pähl	Pählman, G.
Harr	Harring, I.	Rick	Rickman, H.
Hass	Hasslow	Ruf	Rufelt, H.
Holmb	Holmberg, O.R.	Run	Runemark, H.
Holmq	Holmquist, A.H.	Sam	Samuelsson, G.
Hum	Humbra, C.G.P.	Sand	Sandberg, C.
Hyl	Hylmö, B.	Sel	Selander, S.
Hög	Högstadius, H.	Sjö	Sjövall, T.
Isr	Israelsson, G.	ASv	Svensson, A.
JJoh	Johansson, J.	Syl	Sylvén, N.
HJoh	Johansson, H.	Ted	Tedin, H.
NJoh	Johansson, N.	Tho	Thorsson, E.
SJön	Jönsson, S.	Tufv	Tufvesson, P.
TKa	Karlsson, T.	Tull	Tullberg, A.
Kla	Klarin, E.	Ugg	Uggla, A.
Kra	Kraft, J.	Wahl	Wahlstedt, L.J.
Kur	Kurck, C.	Wald	Waldheim, S.
Lan	Lange, T.	Weim	Weimarck, H.
Lil	Lilja, N.	Wen	Wendt, S.
Lin	Lindquist, B.	CWig	Wigermo, C.
Lju	Ljungström, E.	MWig	Wigforss, M.
Lun	Lundevall, C.F.	Wijk	Wijkström, O.
Matt	Mattiasson, G.	Witt	Wittzell, H.
Murb	Murbeck, S.	Zett	Zetterstedt, J.W.
		RAk	Akesson, R.

Herbarier

LD = Biologiska museet, Lund
 GB = Göteborgs herbarium
 OHN = Biologiska museet, Oskarshamn
 S = Naturhistoriska riksmuseet, Stockholm
 UME = Umeå herbarium
 UPS = Evolutionsmuseet, Uppsala

Övriga datakällor

SKFI = uppgifter från Skåne Floras kortregister, förvarat på Biologiska museet i Lund.
 AP = uppgifter från Artportalen.

bariet (Sweden's Virtual Herbarium; >herbarium.emg.umu.se<, hämtade 2025-03-23) och från Skåne Floras kortregister. Förkortningar av insamlare, herbarier och andra datakällor ges i Tabell 1.

Herbariematerialet i LD och OHN har granskats av LF genom bedömning av de morfologiska karaktärerna, medan belägg från S och UPS ej har granskats (för GB och UME fanns inget material registrerat i virtuella herbariet). Hybriderna har oftast haft en blandning av karaktärer av mossviol och kärrviol (intermediärer), men även några kollektorer som liknar kärrviol har bedömts som hybrider (se nedan). Dessutom har pollenfärgbarheten kontrollerats på ett urval belägg med blommor, vilka antingen haft en tveksam bestämning eller där information om fertiliteten varit viktig. Det har gjorts genom bedömning av andelen infärgade pollenkorner

Tabell 2. Socknar med förekomst av mossviol och hybriden mossviol × kärrviol, enligt godkända belägg i de svenska herbarierna (belägg granskade i LD och OHN). Inom parentes anges de år eller tidsperioder som belägg samlats för respektive socken. De lokaler där både mossviol och hybriden samlats är också noterade.

Kommun	Socken	Mossviol	Hybrid	Båda
Eslöv	Stehag	± (1890)	± (1861–1931)	±
Hässleholm	Brönnestad	-	± (1942)	
	Ignaberga	± (1884–1948)	± (1927–1935)	±
	Vinslöv	-	± (2021–2022)	
Hörby	Långaröd	-	± (1926)	
Höör	Bosjöklöster	-	± (1885–1894)	
	Gudmundtorp	-	± (1949–2021)	
Kristianstad	Fjälkestad	-	± (1885)	
	Kristianstad	-	± (1885–1912)	
	Maglehem	± (1923–1925)	-	
	Vittskövle	± (1923–1948)	-	
	Österslöv	-	± (1885–1901)	
Kävlinge	Saxtorp	-	± (1948)	
Lund	Hällestad	± (1990)	-	
	Silvåkra	± (1965)	-	
	Veberöd	± (1885)	± (1885)	±
Simrishamn	Ö. Vemmenhög	-	± (1911)	
Sjöbo	Blentarp, Karup	± (1939–1942)	-	
	Blentarp, Kogshult	± (1957)	-	
	Sövde, Lottentorp V	± (1939)	-	
	Sövde, Lottentorp Ö	± (1939)	-	
	Öved	± (1939)	-	
Svalöv	Kågeröd	-	± (1912)	
	Torrlösa	-	± (1885)	
Svedala	Bara	± (1960)	± (1918–1960)	±
	Hyby, Bökeberg	-	± (1894–1915)	
	Svedala, S Lindved	± (1895)	± (1885)	±
	Svedala, Roslätt	± (1885–1976)	± (1976)	±
	Törringe	± (1859)	-	
Tomelilla	Smedstorp	-	± (1897)	
Ystad	Balkåkra	± (1912)	± (1895)	±
	Bjäresjö	± (1889–1906)	± (1890–1912)	±
	Sjörup	-	± (1885)	
Örkelljunga	Långalts myr	-	± (1947)	
Totalt		18	24	8

i en laktopenollösning av bomullsblått (cotton blue). Andelen färgade korn som inte var skruppna räknades efter minst ett dygns färgning och ges som procenten av totala antalet räknade korn. Belägg med mindre än 90 % färgade, välfyllda korn har bedömts som hybrider även om de morfologiska karaktärerna stämt med endera föräldraarten, medan belägg med minst 90 % färgade pollenkorn bedömts som en ren art. För några belägg har pollenfertiliteten bedömts utan färgning. Om exemplaren varit överblommade, så har belägg klassificerats som hybrider om frukterna varit aborterade (dvs. ej utvecklade efter blomningen).

Eftersökning har gjorts främst på lokaler som är uppgivna efter 1950. Totalt återbesöktes 20 lokaler. Under 'Kommentarer' redovisas om arten har eftersökts, besöksstillfälle, inventerare, och eventuella fynd med Rt-90-koordinater samt i förekommande fall ytterligare information. Inventerare: LF = Lars Fröberg, JTJ = Jan Thomas Johansson, RS = Rune Svensson.

Godkända uppgifter av mossviol (konfirmerade eller ombestämda), samt uppgifter knutna till dem

ESLÖV KOMMUN

Stehag s:n

Konfirmerad uppgift: [Stehag] sydvästra Ringsjöstranden, 1890 Cös (LD).

Kommentar: Ej eftersökt. Lokal enbart angiven som 'sydvästra Ringsjöstranden', men eftersom Cös samlade hybriderna från '[Stehag] Fairyhill' samtidigt, bedöms även detta belägg vara från Stehag.

HÄSLEHOLM KOMMUN

Ignaberga s:n

Konfirmerade uppgifter: Ignaberga, flera insamlare 1882–1928 (SkFl, LD, OHN, S), 1929 Norl (LD, 92% färgat pollen), 1936 Tufv (SkFl, LD); S om jvg-stationen, 1927 HNil (SkFl, LD); kärr nära stationen samt kärr c:a 200 m SV om stationen, båda 1942 Weim (SkFl, LD); kärr S om jv-stationen, 1948 Isr (SkFl, LD).

Kommentar: Lokaler ej besökta, men bedömda som triviala på avstånd.

KRISTIANSTAD KOMMUN

Maglehem s:n

Konfirmerade uppgifter: Olseröds kärr, 1923–1925 Lan (SkFl), 1925 Lan (LD).

Kommentar: Ej eftersökt.

Vittskövle s:n

Konfirmerade uppgifter: Djävulskärret, 1923, 1924 Lan (SkFl, LD), 1939 Lan (LD, 95% färgat pollen), dito 1948 Rick (SkFl, LD, 98% färgat pollen).

Kommentar: Ej eftersökt.

LUND KOMMUN

Hällestad s:n

Konfirmerad uppgift: 200 m NO om Billemeden (13506-61761), fuktig gräsmark, 1990 Witt (LD, 90% färgat pollen; Tyler m.fl. 2007).

Kommentar: Eftersökt i litet starrkärr omgivet av triviala

kulturbete (13506-61761) 18 maj 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen.

Silvåkra s:n

Konfirmerad uppgift: kärr 800 m VNV om pkt. 30, 1965 SJön (SkFl, LD).

Kommentar: Eftersökt 31 maj 2021 av LF, JTJ, RS i Silvåkra kärr (13541-61741, sannolikt ett par km S om den äldre uppgiften), där Länsstyrelsen röjt och satt in bete på en kalkfuktäng; ej återfunnen.

Veberöd s:n

Konfirmerade uppgifter: mellan Hasslemölla & Skogsmöllan, 1885 Murb (SkFl, LD); Hasslemölla, Skogsmöllan, Murb (båda SkFl, Murbeck 1886).

Kommentar: Ej eftersökt.

SJÖBO KOMMUN

Blentarp s:n

Konfirmerade uppgifter: Karups kärr, 1942 NJoh (SkFl, LD, 99% färgat pollen); ca 500 m NV om Karups Nygård, lövkärr på starrtorv, 1939 Weim (SkFl, LD); 1,5 km NO om Kogshult, 1957 Ale (LD); ca 500 m NO om Kogshult, i kärr, 1939 Weim (SkFl).

Kommentar: Eftersökt NV om Karups Nygård (13636-61639) 31 maj 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen. Området är helt förändrat och kärret utdikad.

Sövde s:n

Konfirmerade uppgifter: ca 1,5 km NNO om Sövdeborg (400 m Ö om Lottentorp), ca 1,5 km V om Lottentorp, båda i videkärr, 1939 Weim (SkFl, LD).

Kommentar: Eftersökt 1,5 km V om Lottentorp i alsumpskog, 31 maj 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen.

Öved s:n

Konfirmerad uppgift: kärr ca 800 m SO om Torp, 1939 Weim (SkFl, LD).

Kommentar: Eftersökt i fuktigt bryn till betesmark (13653-61729) 10 maj 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen.

SVEDALA KOMMUN

Bara s:n

Konfirmerad uppgift: Torup vid Bokslogen, bäck vid restaurangen, 1960 Rick (SkFl, LD).

Kommentar: Eftersökt längs bäcken (13767-61575) 10 maj 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen.

[Böringe, 1885 Murb, 1908 Neum (båda SkFl, LD) = Södra Lindved?

Kommentar: Flera belägg av mossviol och hybrid har bara noteringen 'Böringe [s:n]', jämförelse med kollekter av Murb och Neum, samma datum, tyder på att lokalen skulle motsvara Södra Lindved, Svedala s:n nära gränsen till Böringe s:n; se dessa uppgifter.]

Hyby s:n

Konfirmerad uppgift: Hyby, mossen 1,2 km V om Stora Roslätt, 1938 Bjö (SkFl, LD).

Kommentar: Ej eftersökt. Lokalangivelsen ligger långt från gränsen till Hyby s:n, där det saknas våtmarker. Lokalangivelse '1,2 km Ö om Roslätt' ligger däremot i ett våtmarksområde i Svedala s:n nära gränsen till Hyby s:n, vilket skulle kunna vara den riktiga lokalen.

Svedala s:n

Konfirmerade uppgifter: [Södra Lindved] 'Lindved prope Böringe sjö', ex herb. Düb utan årtal [daterat skänkt material i von Dübens herbarium från 1834–42] (SkFl; Hart-

man 1843; LD), Södra Lindved, flera insamlare 1859–1895 (SkFl, LD, OHN, Areschoug 1866, 1881, Lilja 1870; belägg av Murb 1885 med 98% färgat pollen); Södra Lindholmen, Zett (SkFl, Murbeck 1886); Roslätt, 'in pratis humidis' [i fukt-äng], 1859 Nord (SkFl, Areschoug 1866, 1881, Lilja 1870, LD), Roslätt, 1938 JJoh (SkFl; LD); 'Sutare mosse' [= Tutaremossen, på gränsen mellan Svedala och Skabersjö socknar], 1938 Norr (SkFl, LD), [Skabersjö] Tutaremossen, 700 m N om Hyltarpsgården, 1966 Kra (SkFl; LD); i gränsdiket i tuvstarr- och tagelstarr-tuvor, dito 1976 Rick (SkFl; LD, 92% färgat pollen; blandkollekt med hybrid).

Kommentar: Eftersökt på båda sidor om diket vid Tutaremossen (13355-61589) den 10 maj 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen. Lokalen består av trivial, ohävdad gräsmark, samt vidensnär vid diket; ängsmysgräs funnen på lokalen.

Törringe s:n

Konfirmerad uppgift: Törringelund, 1859 Nord (SkFl, LD, Areschoug 1866, 1881, Lilja 1870).

Kommentar: Ej eftersökt.

VELLINGE KOMMUN

[Arrie s:n = Törringe, Törringelund, Nord utan årtal (LD); se under Törringe, Svedala kommun].

YSTAD KOMMUN

Balkåkra s:n

Konfirmerad uppgift: Marsvinsholms station, 'vid längsgående diket och stängslet i den fuktiga torfängen', 1912 Neum (SkFl; LD, 97% färgat pollen).

Kommentar: Lokal ej besökt, men bedömd som trivial på avstånd, 31 maj 2021 av LF, JTJ, RS.

Bjaresjö s:n

Konfirmerade och ombestämde uppgifter: 'Bjersjöholm' [= Bergsjöholm], flera insamlare 1889–1906 (SkFl, LD, OHN).

Kommentar: Ej eftersökt. Belägg samlade 1876 av Hum och Lju (SkFl, LD) ombestämde till kärrviol.

Osäkra eller felaktiga uppgifter av mossviol (belagda och osäkert bestämda, ombestämde eller ej granskade uppgifter, eller ej belagda uppgifter)

BÅSTAD KOMMUN

Förslöv s:n

Ej belagda uppgifter: Stora Hult, beteshage, 1941 Ugg (SkFl); Lilla Hults mosse, längs skogsbrynet, 1941 Ugg (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt.

Hov s:n

Ej belagd uppgift: Ängalags strand, 1950-talet Sel (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt.

Torekov s:n

Osäker och ej belagd uppgift: Hallands Väderö, 1913 Neum (LD; endast blad; ombestämde från kärrviol); dito, 1950-talet Sel (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt.

Västra Karup s:n

Ej belagda/ombestämde uppgifter: Nisses göl och söderut till Sandbergs; översilningskärr ovanför Skaudd; nedanför Heurlins, alla 1950-talet Sel (SkFl); Dagshög, 950 m NNV om gravhögen, gölkant (Gustafsson 1996).

Kommentar: Eftersökt vid Nisses göl 19 juni 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen (kärrviol blev funnen vid loka-

len). Belägg är taget 1989 vid lokalen 950 m NNV om Dags-hög, vilket är ombestämt till kärrviol (AP, !T. Karlsson).

ESLÖV KOMMUN

Billinge s:n

Ej belagda uppgifter: 'Stockamöllan och Ramstorp', Lil (Lilja 1846; ej med i Lilja 1870, men upptagna i Areschough 1866, 1881; jfr. SkFl); Åliderna vid Billinge mölla, 1948 Gols (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt. Lilja (1870) tar inte upp lokalerna för Stockamöllan och Ramstorp, och uppger att arten saknas i mellersta Skåne, vilket kan tolkas som en dementi av hans uppgifter i Lilja (1846).

Stehag s:n

Ej belagda uppgifter: äng 500 m Ö om Rödaborg, äng 1500 m SV om Stehags station, fuktäng 300 m SV om Svensborg, barr- och lövskog NV om Hjortsås, samt kärr N om 'diabas-kalle', alla 1947 Ruf (SkFl); Gyabergskogen 1945–47 Ruf (SkFl, Rufelt 1949). – Se vidare under verifierade fynd av mossviol och hybriden.

Kommentar: Ej eftersökt.

HELSINGBORG KOMMUN

Helsingborg s:n

Ej belagd uppgift: Rahus, 1906 Sjö (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt.

HÄSLEHOLM KOMMUN

[Brönnestad s:n Nösåla; ombestämde till mossviol × kärrviol; se under denna]

Verum s:n

Ej belagd uppgift: Flädesmyren (13721-62518), källmyr, 1992 Ekm m.fl. (AP).

Kommentarer: Arten eftersöktes 19 juni 2021 (LF, JTJ, RS); den är ej med säkerhet återfunnen, men små sterila ex med ensaka glashår på bladundersidorna är funna på lokalen (kan motsvara mossviol eller hybrid).

Vinslöv s:n

Ej belagda/omvärderade uppgifter: Årslövs mosse 1976–1979 JTJ (muntl.; eftersökt men ej återfunnen av JTJ på 1990-talet); dito (13849-62193), 1979 Ekm (AP); dito i kärr (13849-62194), 2002 Matt (AP; Tyler m.fl. 2007).

Kommentarer: Mossviol saknar tidigare belägg från området och eftersöktes vid stigen genom reservatet 2021, där JTJ sett den på 1970-talet; arten blev inte funnen men hybriden med kärrviol hittades istället (se nedan).

HÖRBY KOMMUN

[Långaröd s:n, Lilla Långaröd; ombestämde till mossviol × kärrviol; se under denna].

Munkarp s:n

Ej belagda uppgifter: 700 m V om Ageröd, albevuxen äng, 1947 Ruf (SkFl); 650 m SO om Ormanäs, kvarndamm, 1947 Ruf (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt.

HÖÖR KOMMUN

Gudmuntorp s:n

[Ej belagda/ombestämde uppgifter: Rövarkulan, 1993 KAO (AP, LD, Tyler m.fl. 2007; belägg ombestämt till hybrid). Övriga uppgifter från samma lokal är också bedömda som hybrid (se under godkända fynd av hybriden).]

KRISTIANSTAD KOMMUN**Fjälkestad s:n**

Ej belagd uppgift: Balsberg, Ols utan årtal (Areschoug 1866, 1881).

Kommentar: Ej eftersökt. Hybriden är samlad vid Änglamose (se denna).

Kiaby s:n

Ej belagd uppgift: Barum, 1500 m NNO om färjeläget (14111-62229), 1979 Ekm (AP).

Kommentar: Eftersökt i fuktig hedlövskog med mycket sly och några hållar (14112-62236) 14 juni 2021 av LF, JTJ & RS, men ej återfunnen.

Oppmanna s:n

Ej belagda / ej granskade uppgifter: 2,7 km NO om kyrkan, kärrsänka V om vägen 1916, 2 km N om kyrkan utan årtal, båda HJoh (SkFl); Lövedalskärret, 700 m NNO om Trädgårdslund, 1968 Holmq (SkFl), dito, UTM: VC 5825 2558 [= Rt90: 14081-62280], 1976 TKa (S).

Kommentar: Eftersökt i glänta med rikkärr i lövskog (14078-62272) 14 juni 2021 av LF, JTJ & RS, men ej återfunnen.

Vittskövle s:n

Ej belagda uppgifter: Ängagården, 1924 Lan (SkFl); äng 500 m O–ONO Ängagården, 1968 Holmq (SkFl).

Kommentar: Eftersökt i videokärr längs vägen österut från Ängagården (13991-61939) den 14 juni 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen.

KÄVLINGE KOMMUN**Dagstorp s:n**

Ej belagd uppgift: mossen vid stationen, Sam utan årtal (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt.

Löddeköpinge s:n

Ej belagd uppgift: Jordbroskogen, betat rikkärr av vippstarr, 1942 Wald (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt.

[Saxtorp s:n, V om kyrkan; ombestämd till mossviol × kärrviol; se under denna.]

LUND KOMMUN**Dalby s:n**

Ej belagd uppgift: Rökepipan (13463-61737), sänka i dåvarande betesmark, 1982 Ekm (AP).

Kommentar: Eftersökt i kärr i sänkan 10 maj 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen.

Genarp s:n

Ej belagd uppgift: 200 m S om Margaretetorp, 200–500 m V om Hästskobäck, 1969 ÖNil (SkFl).

Kommentar: Eftersökt i kärr i en betesmark (13533-61618) 10 maj 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen.

Gödelöv s:n

Ej belagd uppgift: Björnstorp, Murb utan årtal (SkFl, Murbeck 1886).

Kommentar: Ej eftersökt.

Hällestad s:n

Ej belagda uppgifter: Västra Tvet, Murb utan årtal (SkFl, Murbeck 1886); kärr 300 m SSV om pkt. 26, 1965 SJön (SkFl).

Kommentar: Eftersökt 500 m N om Tuvelund (13509-61738) i aldunge 31 maj 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen.

Veberöd s:n

Ej belagda uppgifter: Björnstorp, Murb utan årtal (SkFl, Murbeck 1886); Skogsmöllan och 800 m N om Skogsmöllan,

1943 Wald (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt.

PERSTORP KOMMUN**Oderljunga s:n**

Osäker uppgift: Oderljunga, 1903 Brod (OHN).

Kommentar: Ej eftersökt. Lik mossviol men blad nästan kala; pollen i överblommat ex till synes skrumpet; ett ex med utvecklade frön; bestämning osäker.

SIMRISHAMN KOMMUN**Sankt Olof s:n**

Ej belagd uppgift: Sankt Olof, söderut från kyrkan, 1930 Hass (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt. Belägg från Gedings mosse, 1910 Neum (SkFl, LD) ombestämt till kärrviol.

Östra Vemmerlöv s:n

Osäker uppgift: Gyllebo, Sjöryd [= Sjörod], 1896 Neum (SkFl; LD).

Kommentar: Ej eftersökt. Belägg utan blommor och frukter, med bladen liknar mossviol; bestämning osäker.

SJÖBO KOMMUN**Blentarp s:n**

Ej granskade uppgifter: Myrmaleskärr, SSV om Sövdesjön, 1948, 1949, båda Hyl (S).

Kommentar: Ej eftersökt.

Rödninge s:n

Ej belagda uppgifter: Kurremölla, 1942, 1943 Wald (SkFl); Välleröds kalkkärr, aldunge i den övre, blöta delen, 1980 MWig (Wigforss 1987; funnen och bestämd av JTJ som efter studier av gamla diafoton backar på bestämningen).

Kommentar: Ej eftersökt.

Sövde s:n

Ej belagda uppgifter: Stora Bötteberga, ca 600 m SSV om Bötteberga, torrlagt kärr, båda 1939 Weim (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt.

SVALÖV KOMMUN

[Kågeröd s:n; ombestämd till mossviol × kärrviol; se denna].

Svalöv s:n

Ej belagd uppgift: Ekebo, 1923 Syl (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt.

Torrlösa s:n

Ej belagda uppgifter: Ramstorp, i stor mängd, Lil (Lilja 1846, Areschoug 1866, 1881; uppgift ej med i Lilja 1870, se ovan under Billinge, Eslöv kommun); Trolleholm, äng, 1945 Wald (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt. Hybrid samlad vid Ramstorp av Murbeck 1885 (se denna).

TOMELILLA KOMMUN**Smedstorp s:n**

Ej belagd uppgift: norra delen av Tunbyholmssjön, 1965 ÖNil (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt. Belägg från Tunbyholm, Holmaskogen, 1897 Kur (SkFl; LD) ombestämt till kärrviol.

VELLINGE KOMMUN**Skanör s:n**

Ej belagd uppgift: Skanör, Gun (1932); 'ej återfunnen' (Kraft 1987).

Stora Hammar/Räng s:n

Osäker uppgift: mellan Höllviken och Kämpinge, 1949. Hög (OHN; 95% färgat pollen); mossviol även uppgiven av Gunnarsson (1932) från samma lokal; 'ej återfunnen' (Kraft 1987).

Kommentar: Ej eftersökt. Beläggen är något avvikande från mossviol med förblad placerade mitt på blomskaften och blommor ljusa och medelstora. Eftersom den är fullt pollenfertil och mest lik mossviol förs den provisoriskt till denna art.

YSTAD KOMMUN**Bjåresjö s:n**

Ej belagd uppgift: 250 m Ö om Hersare, rikkärr, 1968 Gus (SkFl).

Kommentar: Eftersökt i rikkärr N om Ruuthsbo (13689-61491) 31 maj 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen. Kärret håller på att växa igen av vass och trubbtåg; dessutom fanns småvänderrot och kärrijohannesört på lokalen.

Högestad s:n

Ej belagd uppgift: 850 m N om Ljungatorp, fuktig skog längs bäcken, 1968 Gus (SkFl).

Kommentar: Eftersökt i alsumpskog vid bäcken (13767-61575) 31 maj 2021 av LF, JTJ, RS, men ej återfunnen (hampflockel, kärrfibbla, ormbär och smörbollar fanns på lokalen).

ÄNGELHOLM KOMMUN**Hjärnarp s:n**

Ej belagd uppgift: Simontorpsbäcken, 1950-talet Sel (SkFl).

Kommentar: Ej eftersökt.

ÖRKELLJUNGA KOMMUN

[Örkelljunga s:n Långalts myr (SkFl; LD, ombestämd till mossviol × kärrviol och kärrviol; se under denna hybrid)]

Godkända uppgifter av mossviol × kärrviol (konfirmerade eller ombestämda), samt uppgifter knutna till dem

ESLÖV KOMMUN**Stehag s:n**

Konfirmerade och ombestämda uppgifter: Stehag, 1861 Cös (SkFl; LD, intermediär, 70% färgat pollen), dito, Sand utan årtal (LD); Ringsjöstrand, maj 1866 Cös (SkFl; LD, 8% & 18% färgat pollen; S, det. T. Marcussen); Fairryhill, 1890 Cös (SkFl; LD, 11% färgat pollen); Rönneholm, 1885 Murb (SkFl; LD, intermediär, 22% färgat pollen); nära Stehag vid Ringsjön, 1931 JJoh (LD, intermediär).

Kommentar: Belägg samlat av Tull 1866 (SkFl, LD) ombestämt till kärrviol.

HÄSSLEHOLM KOMMUN**Brönnestad s:n**

Ombestämd uppgift: Nösåla, kärr ca 200 m N om östra gården, 1942 Weim (SkFl; LD, intermediär, 44% färgat pollen).

Kommentar: Ej eftersökt.

Ignaberga s:n

Konfirmerade uppgifter: Ignaberga 1928 HNil (LD, intermediär, 64% färgat pollen); även samlad S om jv-stationen, 1927 HNil (LD, intermediär), 1928 And (SkFl; LD, intermediär), 1935 Tufv (SkFl; LD, intermediär).

Kommentar: Belägg samlat av Norl 1929 är ombestämt till mossviol (se under denna).

Vinslöv s:n

Konfirmerade uppgifter: Åraslövs mosse, vid stigen centralt i naturreservatet (13847-62193), i ädellövskog med bl.a. hassel, avenbok och hägg, 14 juni 2021 (fruktstadium) och 5 maj 2022 (blomstadium), båda LF, JTJ & RS (belägg till LD).

Kommentar: Mossviol eftersöktes vid Åraslövs mosse (se osäkra uppgifter av mossviol ovan), men enbart hybriden blev funnen i riklig mängd 2021; individerna var kraftiga, och intermediära med aborterande kapslar, vilket tyder på hybrid; belägg från 2022 hade reducerad pollenfertilitet (30% färgat pollen) vilket bekräftade att det var hybriden.

HÖRBY KOMMUN**Långaröd s:n**

Ombestämd uppgift: Lilla Långaröd, 1926 Lin (SkFl; LD, intermediär, 30% färgat pollen).

Kommentar: Ej eftersökt.

HÖÖR KOMMUN**Bosjöklöster s:n**

Konfirmerad uppgift: Råröd, 1885 Murb (SkFl; LD, intermediär, 10% färgat pollen); dito 1893 och 1894 Cös (LD, intermediära).

Kommentar: Ej eftersökt.

Gudmundtorp s:n

Konfirmerad och ombestämd uppgift: [Rövarkulan] vid kanten av bäckfåra, 1949 Fli & Hyl (LD, intermediär, 40% färgat pollen); Rövarkulans naturreservat, RUBIN: 2D7b 2601 (13552-61876), vid tuva i kärr, 1993 KAO (AP; LD, fragmentariskt belägg, 10% färgat pollen; ombestämd från mossviol); även rapporterad i vipstarr-tuva 1972 Matt (SkFl), 265 m NNV om stenbron (13551-61876), kärr med fuktäng, 2005 RÅk (AP), Rövarkulan (13552-61876), 2013 Olof (AP), 300 m NNV om stenbron (13551-61876), kärr med fuktäng, 2021 CWig & ÅSv (AP), alla dessa är uppgivna som mossviol men saknar belägg.

Kommentar: Mossviol eftersöktes vid Rövarkulan, men blev ej återfunnen; däremot hittades hybriden med kärrviol (Fig. 3), ca 250 m NNV om stenbron (Rt90: 13552-61876 = tidigare lokaler för mossviol), översilat, tuvigt rikkärr, 18 maj 2021 LF, JTJ & RS (belägg till LD; 60% färgat pollen). RS återbesökte lokalen 18 juni 2021 för att studera fruktsättningen och kunde konstatera att de få kapslar som utvecklats var helt sterila, varvid beståndet definitivt kunde identifieras som hybrid (belägg till LD).

KRISTIANSTAD KOMMUN**Fjälkestad s:n**

Konfirmerad uppgift: Balsberg, 'Änglamosse', 1885 Ted (SkFl; LD, intermediär, 27% färgat pollen).

Kristianstad s:n

Konfirmerade uppgifter: Lillö, 1912 Nihl (SkFl; LD, intermediär, 26% färgat pollen); Lillö, torfmosse, 1885 Wahl (LD, intermediär), 1901 Wahl (SkFl, LD).

Österslöv s:n

Konfirmerade uppgifter: Tommarp, 'in turfosis', 1885, Wahl (LD, lik kärrviol, 0% färgat pollen), 1901, Wahl (LD; 0% färgat pollen), Tommarp, 1891 Pihl (LD; frukter aborterande); Tommarp, 2,7 km NV om kyrkan, Tufv utan årtal (SkFl).

KÄVLINGE KOMMUN**Saxtorp s:n**

Ombestämd uppgift: kärret ca 500 m V om kyrkan, 1948 Eman (SkFl; LD, intermediär, 4% färgat pollen).

Kommentar: Ej eftersökt.

LUND KOMMUN**Veberöd s:n**

Konfirmerad uppgift: mellan Hasslemölla och Skogsmölan, 1885 Murb (SkF); LD, intermediär med aborterande frukt).

SIMRISHAMN KOMMUN**Östra Vemmerlöv s:n**

Ombestämd uppgift: Gyllebo, 1911 Neum (LD, intermediär, pollenfertilitet nedsatt; ombestämd från kärrviol)

Kommentar: belägg av mossviol samlat av Neum 1896 kan möjligen också motsvara hybriden (se mossviol, osäker uppgift).

SVALÖV KOMMUN**Kågeröd s:n**

Ombestämd uppgift: Kågeröd, 1912 Pähl (SkF); LD, intermediär, med skrupna pollenkorn).

Kommentar: Ej eftersökt.

Torrlösa s:n

Konfirmerade uppgifter: Ramstorp, 1885 Murb (SkF); LD, intermediär, 27% & 20% färgat pollen; OHN, belägg intermediärt).

SVEDALA KOMMUN**Bara s:n**

Ombestämda uppgifter: Bokskogen, skogskärr, 1918 Hall (LD, intermediär, 30% färgat pollen); Torup, vid Bokskogen, bäck vid restaurangen, 1960 Rick (LD, intermediär, 47% färgat pollen).

[Böringe s:n: 1885 Murb, dito HNil (båda SkF); LD, OHN, intermediära]

Kommentar: Lokal motsvarar sannolikt 'Södra Lindved' (se godkända uppgifter av mossviol).

Hyby s:n

Konfirmerade uppgifter: Bökeberg, nära Yddingen, 1905 Pähl (LD, lik kärrviol, 45% färgat pollen), även 1915 Pähl (OHN; intermediär).

Svedala s:n

Konfirmerade och ombestämda uppgifter: [Södra] 'Lindved' [ex i LD], 'Scania med.[io] circa Böringe etc.' [ex i S], båda 'ex herb. Düb' utan årtal [insamlingar från von Düben herbarium från Skåne under perioden 1834–42] (SkF); Hartman 1843; LD, intermediär, 25% färgat pollen; S; Södra Lindved, 1885 Murb (SkF); LD, intermediär, 2% färgat pollen; Roslätt, 1885 Murb (LD, OHN, intermediär, frukt aborterande); Roslätt i Tutaremossen [lokal på gränsen mellan Svedala och Skabersjö s:n], 1976 Rick (SkF); LD, ca 50% färgat pollen; blandkollekt med mossviol, se under denna).
Kommentar: På belägget från S [circa Böringe] ges en reservation till identiteten av mossviol 'tam a Viola palustri, quam V. epipsila diversa apparet, sed in vivo observanda. Sepala acutiuscula' [ungefärlig översättning: [den] förefaller annorlunda än såväl V. palustris som V. epipsila, men [är] levande observerad. Foderbladen [är] något tillspetsade]. Eftersom belägget i LD, noterat från 'Lindved', visade sig vara hybriden är det tänkbart att även belägget från S är en hybrid.

*Belägg från Böringesjön [sannolikt = Södra Lindved], 1908 Chri är ombestämt till kärrviol.

TOMELILLA KOMMUN**Smedstorp s:n**

Ombestämda uppgifter: Tunbyholm, Holmaskogen, 1897 Kur (LD, nedsatt pollenfertilitet).

YSTAD KOMMUN**Balkåkra s:n**

Ombestämda uppgifter: Marsvinsholm, 1895 Harr (SkF); LD).

Bjäre sjö s:n

Konfirmerade uppgifter: 'Bjersjöholm' [= Bergsjöholm], 1894 Wijk (SkF); LD, intermediär, 50% färgat pollen), 1898 Eng (SkF); LD, intermediär, 50% färgat pollen; S, UPS); belagd även 1890 Tho (SkF); LD, intermediär; S), 1891 Lun (SkF); LD, intermediär), 1894 Neum (SkF); LD, intermediär), 1912 Kla (LD, pollenkorn skrupna).

Kommentar: Belägg samlade av APer 1891 är ombestämda till mossviol (se under denna). Belägg samlat av HNil 1901 är ombestämt till kärrviol.

Sjörup s:n

Konfirmerad uppgift: Rynge, 1885 Wen (SkF); LD, intermediär, 15% färgat pollen).

ÖRKELLJUNGA KOMMUN**Örkelljunga s:n**

Ombestämd uppgift: Långalts myr, pkt. 116 [= Fagerhult s:n?], 1947 Run (SkF); LD; blandkollekt med kärrviol).

Kommentar: Ej eftersökt.

Osäkra eller felaktiga uppgifter av mossviol × kärrviol (belagda och osäkert bestämda eller ej belagda uppgifter)

SVEDALA KOMMUN**Böringe s:n**

Ej belagd uppgift: 'Develstorp' [= Dävelstorp], 1901 Holmb (SkF).

Hyby s:n

Osäker uppgift: Bökebergsslätt, 1894 Murb & Lju (SkF, LD; belägg dåligt utvecklat med lite klorofyll, samt ståndarknappar med endast få skrupna korn; osäker bestämning).

Svedala s:n

Osäker uppgift: Roslätt, 1885 Murb (SkF); LD, lik kärrviol).

VELLINGE KOMMUN**Skanör s:n**

Ej belagd uppgift: Skanör, Gun (1932); 'ej återfunnen' (Kraft 1987).

Tack

Jan Thomas Johansson kom med idén till inventeringen och deltog även i fältarbetet tillsammans med Rune Svensson och mig. Både Jan Thomas och Rune har bidragit med värdefulla synpunkter på tidigare versioner av manus och Jan Thomas har även tolkat några latinska texter på etiketterna. Kjell-Arne Olsson framställde utbredningskartor för mossviol och hybriden över Skåne.

Citerad litteratur

- Areschoug, F.W.C. 1866. *Skånes Flora, innefattande de fanerogama och ormbunkartade växterna*. Lund.
- Areschoug, F.W.C. 1881. *Skånes Flora, innefattande de fanerogama och ormbunkartade växterna, andra uppl.* Lund.
- Brandrud, K.H. & Borgen, L. 1987. *Viola epipsila*, *V. palustris* and their hybrid in SE Norway. A preliminary report. *Symb. Bot. Upsal.* 27(2): 19–24.
- Edqvist, M. & Karlsson, T. (red.) 2007. *Smålands flora*. Uppsala.
- Elven, R., Bjorå, C.S., Fremstad, E., Hegri, H. & Solstad H. 2022. *Norsk flora, 8:e uppl.* Oslo.
- Elven, R., Fremstad, E. & Pedersen, O. 2013. *Distribution maps of Norwegian vascular plants 4, The eastern and northeastern elements*. Trondheim.
- Hartman, C.J. 1843. *Skandinavien flora, uppl. 3*. Stockholm.
- Hartvig, P. 2015. *Atlas Flora Danica*. Köpenhamn.
- Hultén, E. & Fries, M. 1986. *Atlas of North European vascular plants: north of the Tropic of Cancer I–III*. Königstein.
- Hämet-Ahti, L. m.fl. 1998. *Retkeilykasvio*. Helsinki.
- Gunnarsson, J.G. 1932. *Vellingeortens flora*. Malmö.
- Kraft, J. 1987. *Falsterbohalvöns flora*. Lund.
- Lilja, N. 1846. *Stirpes phanerogamae spontanae, quas in paroeciis Billinge & Röstänga Scanicis observavit*. *Bot. Not.* 1846: 113–118, 129–137.
- Lilja, N. 1870. *Skånes Flora, Ny omarbetad uppl.* Stockholm.
- Marcussen, T. & Karlsson, T. 2010. *Viola L. I Flora Nordica 6: 12–52* (red. B. Jonsell & T. Karlsson). Stockholm.
- Maad, J., Sundberg, S., Stolpe, P. & Jonsell, L. 2009. *Floraförändringar i Uppland under 1900-talet – en analys från Projekt Upplands flora*. *Svensk Bot. Tidskr.* 103: 67–104.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2018. *Nordens flora*. Stockholm.
- Murbeck, S. 1896. *Växtgeografiska bidrag till Skandinavien flora. Botaniska Notiser 1896: 191–202*.
- Rufelt, H. 1949. *Bidrag till Skånes Flora. 42. Om flora och vegetation i Stehags socken*. *Bot. Notiser 1949: 109–126*.
- Sollien, M.B. 2024. *Hybridization and introgression in the European marsh violets*. Akad. Avh., Inst. För Biodiversitet och systematik, Oslo univ.
- Sorsa, M. 1965. *Hybridization of Palustres violets in Finland*. *Ann. Acad. Sci. Fenn., A IV Biol.* 86: 1–20.
- Ståhl, P. (red.) 2016. *Gästriklands flora*. Uppsala.
- Tyler, T. m.fl. (red.) 2007. *Floran i Skåne. Arterna och deras utbredning*. Lund.
- Weimarck, H. 1963. *Skånes flora*. Lund.
- Weimarck, H. & Weimarck, G. 1985. *Atlas över Skånes flora*. Stockholm.
- Wigforss, M. 1987. *Välleröds kalkkärr i Skåne*. *Svensk Bot. Tidskr.* 81: 209–224.